

СХВАЛЕНО

Протокол засідання

педагогічної ради від 00 00 0000 №

ЗАТВЕРДЖУЮ

Наказ

від 13 лютого 2020 р. №

**МЕМОРАНДУМ СПІВПРАЦІ
МІЖ УСІМА УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО
ПРОЦЕСУ:
ПЕДАГОГАМИ, УЧНЯМИ ТА БАТЬКАМИ
ПНІВСЬКОГО ЛІЦЕЮ
ПАСІЧНЯНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ**

МЕМОРАНДУМ СПІВПРАЦІ
МІЖ УСІМА УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ:
ПЕДАГОГАМИ, УЧНЯМИ ТА БАТЬКАМИ ПНІВСЬКОГО ЛІЦЕЮ
ПАСТІЧНЯНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ОБ'ЄДНАНОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

МИ, ПЕДАГОГИ, БАТЬКИ ТА УЧНІ. ВИХОДИМО З ТОГО, ЩО:

цей Меморандум має на меті шляхом домовленостей між учасниками освітнього процесу: педагогів, учнів та батьків, урахування всіх інтересів і досягнення консенсусу створити в ліцеї сприятливі умови для успішної освіти й комфортного перебування дітей.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Головним принципом співпраці всіх учасників освітнього процесу є *принцип дитиноцентризму*, тобто орієнтація на потреби учня. Саме взаємодія в межах трикутника «учень-учитель-батьки» створює простір для сучасної ефективної освіти.

Освітній процес ґрунтується на принципах педагогіки партнерства:

- взаємоповазі всіх учасників освітнього процесу;
- довірливих стосунках та спільній наполегливій праці; позитивному та доброзичливому ставленні одне до одного; порозумінні та ефективній комунікації задля досягнення спільної мети;
- забезпеченні права вільного вибору;
- горизонтальній моделі співпраці (всі учасники освітнього процесу мають бути рівноправними, толерантними, академічно доброчесними);
- неприпустимості булінгу, мобінгу та психологічного насильства;
- соціальному партнерстві (добровільності визнання власних обов'язків та обов'язковості їх виконання).

Співпраця відбувається на засадах обов'язковості розгляду пропозицій сторін, пріоритету узгоджувальних процедур, прозорості, відкритості та

гласності, обов'язковості дотримання досягнутих домовленостей, взаємної відповідальності сторін.

Дії та поведінка всіх учасників освітнього процесу в просторі ліцею та поза ним ґрунтуються на повазі до прав людини, прав дитини та дотриманні чинного законодавства України.

РОЗДІЛ 1. ПРАВИЛА ТА РЕГЛАМЕНТИ

Ліцей є осередком спілкування і співпраці учасників освітнього процесу як спільнота місцевої громади. Громадське самоврядування в ліцеї - це право учасників освітнього процесу як безпосередньо, так і через органи громадського самоврядування колективно вирішувати питання організації та забезпечення освітнього процесу в закладі освіти, захисту їхніх прав та інтересів, організації дозвілля та оздоровлення, брати участь у громадському нагляді (контролі) та в управлінні закладом освіти у межах повноважень, визначених законодавством України та Статутом ліцею, його локальними документами.

Ключові питання взаємодії між учасниками освітнього процесу в ліцеї вирішуються на Загальних зборах, які формуються з представників ліцейного самоврядування педагогів, учнів та батьків. У разі потреби на Загальних зборах для вирішення поточних питань життя ліцею обирається Координаційна рада, сформована з представників усіх учасників освітнього процесу. Координаційна рада збирається за потреби. Дирекція ліцею надає приміщення для роботи органів батьківського та учнівського самоврядування.

Запорукою плідної роботи громадського самоврядування в ліцеї є максимальна залученість усіх членів спільноти та ефективна комунікація між ними. Канали комунікації в ліцеї доступні та зручні для всіх (в тому числі через мережу Інтернет). Члени спільноти ліцею, які не мають можливості користуватися ліцейним сайтом і сторінками в соцмережах, забезпечуються зручними та зрозумілими формами комунікації і зворотного зв'язку: дошками оголошень у ліцеї, скриньками для пропозицій та ідей.

Механізмами зворотного зв'язку в ліцеї є: забезпечена можливість для обговорень, питань, петицій, голосувань, тощо, через сайт, скриньки пропозицій та ідей; врахування запитів і пропозицій у подальшій роботі та прийняття відповідних рішень.

Інструментом оцінки ефективності громадського самоврядування в ліцеї є процедура самооцінки, яка проводиться щорічно згідно плану роботи та додатково за рішенням органів самоврядування ліцею. Самооцінка проходить у вигляді анонімного опитування (анкетування) педагогів, батьків та учнів, що передбачає подальше коригування роботи громадського самоврядування з урахуванням результатів опитування.

Кожна спільнота ліцею керується самостійно визначеними правилами та регламентами (додаток 1-3).

Правила та регламенти розроблені за участі всіх учасників освітнього процесу та прийняті Конференцією ліцею. Пропозиції змін до них акумулюються та обробляються за допомогою органів самоврядування, після чого вони узгоджуються та ухвалюються на Конференції ліцею.

Звернення громадян, конфлікти розглядаються та вирішуються за допомогою служби порозуміння ліцею, фасилітатора, практичного психолога, класного керівника, керівництва ліцею. Звернення учасників освітнього процесу до керівництва ліцею розглядається в якнайкоротші терміни.

Жодне положення цього Меморандуму не звільняє від відповідальності за порушення норм чинного законодавства і не може змінювати прямі норми законодавства щодо юридичної відповідальності.

Фінансова діяльність ліцею ґрунтується на принципах відкритості, зрозумілості та прозорості. На веб-сайті ліцею оприлюднюються кошторис і щомісячні, річні фінансові звіти про надходження та використання всіх отриманих коштів, інформація про перелік товарів, робіт і послуг, отриманих як благодійна допомога, із зазначенням їх вартості, а також про кошти, отримані з інших джерел, не заборонених законодавством. Раз на рік директор публічно звітує про виконання річного плану ліцею та презентує план розвитку ліцею на

наступний навчальний рік, а також пов'язані з цим планом очікувані фінансові потреби.

Співучасть батьків у фінансових витратах ліцею спрямовується переважно на цільові проекти, що слугують покращенню освітнього процесу та розвитку закладу як осередку місцевої громади та здійснюється за принципами:

- добровільності**: ніхто не може нікого примусити здавати гроші на будь-що;

- конфіденційності**: без згоди людини ніхто не має права публічно оголошувати, узяла вона участь у співфінансуванні чи ні;

- прозорості та регулярної звітності.

Співфінансування ліцею силами батьків відображається в щомісячних, річних фінансових звітах. Гроші приймаються виключно в безготівковій формі та надходять на спецрахунок ліцею. Якщо батьки вирішили передати ліцею будь-які матеріальні цінності, останні мають бути взяті на облік за актом приймання-передачі з визначенням їхньої балансової вартості. Батьки моніторять реальні потреби ліцею в їхньому співфінансуванні.

РОЗДІЛ 2. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес спрямовується на всебічний розвиток і подальшу успішну самореалізацію учня в дорослому житті - як особистості, громадянина й фахівця.

Організація освітнього процесу ґрунтується перш за все на академічній свободі вчителя, праві вільного вибору ним форм, методів та засобів навчання і праві вчителя на педагогічну ініціативу. Адміністрація ліцею, батьківська та учнівська спільноти всебічно сприяють реалізації цих прав учителя.

Батьки, педагоги та учні 8-11 класів ініціюють та/або беруть участь у низці питань організації освітнього процесу, зокрема:

- у межах робочого начального плану індивідуально обирають профільні предмети інваріантного складника та варіативний складник освітньої програми з урахуванням запитів більшості або профорієнтаційних перспектив;

- подають загальноліцейні, класні або індивідуальні заявки на освітні,

соціальні й культурні гранти;

- організують майстер-класи та лекції про різні спеціальності, а також екскурсій на виробництва, в офіси тощо;

- шукають можливості для отримання якомога ширшої інформації про сучасні професії та соціальні компетентності.

Важливою умовою ефективності освітнього процесу є неупереджене, прозоре та зрозуміле оцінювання. Критерії оцінювання усних та письмових відповідей, контрольних, самостійних робіт, рефератів, проектів тощо є прозорими, справедливими та зрозумілими для всіх. Критерії оцінювання сформульовані чітко та доступно, висвітлені на сайті ліцею, у навчальних кабінетах.

Позаурочна діяльність спрямовується на:

- всебічний розвиток учнів, зокрема їхнього емоційного інтелекту, комунікаційних навичок, ініціативності та творчості:

- виявлення і розвиток талантів:

- налагодження та укріплення партнерських зв'язків між членами спільноти: батьками, педагогами та дітьми.

Вітається і заохочується будь-яка спільна діяльність батьків і дітей, батьків і вчителів, педагогів і дітей та всіх разом.

Усім учням надається можливість за власним бажанням спробувати себе в творчих видах діяльності та взяти участь у відповідних конкурсах, виставах, змаганнях тощо. Форма і зміст ліцейних заходів обираються та плануються спільно з учнями; пріоритетом у виборі форм позаурочної творчої активності є побажання учнів.

У позаурочний час учні можуть брати участь в олімпіадах, конкурсах з навчальних предметів; учитель-фахівець надає таким учням допомогу в підготовці та мотивує до участі в олімпіадах. Успішна участь в олімпіадах не є обов'язком учнів; будь-який результат на олімпіаді або відмова від участі від неї не можуть бути причиною засудження чи покарання з боку вчителя або дирекції ліцею.

Механізмом перевірки якості освіти в ліцеї є процедура самооцінки, яка проводиться у вигляді анонімного опитування (анкетування) педагогів, батьків та учнів, що передбачає подальше коригування роботи з урахуванням результатів опитування.

РОЗДІЛ 3. БЕЗПЕКА В ЛІЦЕЇ

Обов'язковим елементом освітнього процесу в ліцеї є задоволення для всіх його учасників на належному рівні основних потреб людини (зокрема фізіологічних, соціальних та потреб у безпеці - фізичній і психологічній).

Дирекція в співпраці з усією спільнотою ліцею розробляє методи та шляхи забезпечення задоволення основних фізичних потреб у середовищі закладу .

Серед основних фізичних потреб усіх учасників освітнього процесу в середовищі ліцею є такі:

- регулярне провітрювання класів під час перерви та можливість прогулянок дітей на подвір'ї під час перерв;
- забезпечення питного режиму;
- відповідність санітарних кімнат потребам людини в повазі до її гідності та сучасним гігієнічним нормам;
- якісне гаряче харчування учнів з урахуванням їхніх смаків;
- надання домедичної допомоги в разі потреби.

Усі учасники освітнього процесу підтримують дружню, заохочувальну і комфортну атмосферу в закладі та в освітньому просторі, ставляться один до одного з повагою. Психологічне насильство, булінг та мобінг є неприпустимими в стосунках між усіма учасниками освітнього процесу. Правила та регламенти взаємодії учасників освітнього процесу передбачають комфортне психологічне середовище для всіх і кожного.

У ліцеї організовується психологічна та соціально педагогічна підтримка для учнів. Психологічна служба в закладі забезпечена організаційними можливостями для ефективної роботи. У закладі є скринька для анонімних звернень до практичного психолога, соціального педагога.

Під час перебування в закладі вчителі та учні мають простір і час для відпочинку та психологічного розвантаження. Разом з простором для відпочинку педагогів (вчительською кімнатою) в ліцеї створений простір для психологічного розвантаження та відпочинку учнів на перервах, під час перебування на групах продовженого дня.

Інструментом вимірювання рівня психологічного комфорту в закладі є анкетування всіх учасників освітнього процесу.

Проблеми з порушенням правил дружності та взаємоповаги в ліцеї вирішуються на рівні класного колективу, батьківської спільноти, дирекції ліцею. Розгляд та розв'язання конфліктів також можуть здійснюватися Координаційною радою або Загальними зборами ліцею, засновником закладу (органом управління у сфері освіти, який діє від імені засновника). Процедура розв'язання конфліктів не позбавляє особу права звернутись до суду або до освітнього омбудсмена.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Документ вважається схваленим, якщо його підписують уповноважені представники батьків, учнів, педагогів та адміністрації на підставі відповідного рішення Конференції ліцею.

23 грудня 2019 року

Директор ліцею: Олег Фединак

Голова учнівського самоврядування ліцею: _____

Представник батьківської спільноти ліцею: _____

ПРАВИЛА ТОЛЕРАНТНОГО СТАВЛЕННЯ ДЛЯ УЧНІВ

1. Ставтесь один до одного з повагою.
2. Захищайте свої права, не порушуючи прав інших людей.
3. Пам'ятайте, що кожна людина має право на вибір (стиль, імідж, звички).
4. Ставтесь до людини так, як хочете, щоб ставились до вас.
5. Дотримуйтеся норм етикету при спілкуванні з іншими.
6. Слідкуйте за культурою та правильністю висловлювання.
7. Будь-який конфлікт вирішуйте словесно.
8. Будьте ввічливими та привітними.
9. Шануйте право на громадянську позицію та релігійні переконання.
10. Будьте вдячними.
11. Шануйте працю ближніх.
12. Допмагайте один одному у скрутних ситуаціях
13. Робіть компліменти один одному.
14. Не нав'язуйте свою думку іншим.
15. Не судіть людину за зовнішністю.
16. Не ображайте один одного.
17. Не будьте лицемірними.
18. Не вихваляйтеся.
19. Не ображайте меншого, шануйте і поважаєте старшого.

РЕГЛАМЕНТИ ДЛЯ УЧНІВ

1. Дотримуйтесь режиму роботи ліцею, розкладу навчальних та виховних занять, графіку чергування в закладі та класі.
2. Дотримуйтеся дрес-коду одягу та не перебувайте у приміщенні ліцею у верхньому одязі: для учнів ліцею класичний дрес-код, можливе використання атрибутів, символіки класу.
3. Використовувати для занять у спортивній залі та на уроках фізичної культури тільки спеціальний одяг (спортивну форму) та спеціально взуття.
4. Не припускатися пропусків занять без поважної причини, у разі наявності поважної причини не залишати заклад без попередження **класного керівника**.
5. Не виходити за межі **території** ліцею протягом навчального дня.
6. Використовувати мобільні телефони, фотоапарати і іншу індивідуальну техніку під час освітнього процесу тільки з дозволу вчителя та з навчальною метою.
7. Не дозволено вживати і розповсюджувати наркотичні, токсичні тощо препарати, тютюн та алкоголь у приміщенні закладу, на його території, поза нею.
8. Не використовувати піар-технології у будь-яких видах і формах на підтримку або засудження політичних партій, релігійних течій, конфесій, угруповань тощо, зокрема – молодіжних, в освітньому закладі на його території.

ЕТИЧНИЙ КОДЕКС (ПРАВИЛА СПІЛКУВАННЯ) ДЛЯ ПЕДАГОГІВ

1. Основне правило - **правило взаємоповаги**: до дітей, батьків, педагогів та інших працівників закладу.
2. Спілкуйтесь з учнями на принципах толерантності, поважаючи особистість учня.
3. Питання, проблеми, конфлікти, в які залучені діти, не обговорювати в їх присутності, тим більше серед інших дітей.
4. Забороняється порівнювати, критикувати, сварити дитину.
5. Питання релігійної, расової та соціальної приналежності, фізіологічні, зовнішні особливості, індивідуальність харчування та інші особистісні характеристики не акцентуються, не критикуються, не висміюються і не нав'язуються!
6. Підтримуйте виключно прямий (вчителі-батьки) зв'язок із батьками, а не опосередковано через дитину.
7. У спілкуванні з батьками своїх учнів пам'ятайте, що їх діти — найдорожче для них у житті. Будьте розумними й тактовними. Знаходьте потрібні слова. Намагайтеся акцентувати увагу на гідності дітей.

РЕГЛАМЕНТИ ДЛЯ ПЕДАГОГІВ

1. Основний пріоритет - **дитина**: її життя і здоров'я, розвиток та формування особистості на основі загальнолюдських цінностей. Батьки і педагоги виступають партнерами у процесі виховання та навчання, беручи на себе відповідні зобов'язання.
2. Першочерговим є освітній процес, а тому:
 - ✓ починайте урок завжди вчасно;
 - ✓ завжди будьте готовими до уроку, враховуйте індивідуальні особливості класу, учня;
 - ✓ приходьте у клас завчасно, щоб устигнути перевірити стан кабінету, готовність дошки, учнів;

- ✓ обов'язково записуйте на дошці тему уроку й домашнє завдання, простежте, щоб усі учні записали його (в щоденники, зошити, гаджети).
- 3. Дотримуйтесь вимог щодо використання мобільного телефону під час освітнього процесу: використовуйте на уроці тільки з навчальною метою, або в екстрених випадках.
- 4. Активно залучайте батьків до освітнього та виховного процесу у закладі.
- 5. Кожна зустріч з учителем повинна стати для батьків корисною і результативною, кожні батьківські збори — озброїти їх новими знаннями з педагогіки, психології, процесу навчання.

Додаток 3

ЕТИЧНИЙ КОДЕКС (ПРАВИЛА СПІЛКУВАННЯ) ДЛЯ БАТЬКІВ

1. Основне правило - **правило взаємоповаги**: до дітей, батьків, педагогів та інших працівників в закладу.
2. Питання, проблеми, конфлікти, в які залучені діти обговорювати за відсутності їх та інших дітей.
3. В стінах закладу забороняється порівнювати, критикувати, сварити свою чи чужу дитину в присутності інших дітей або дорослих.
4. Питання релігійної, расової та соціальної приналежності, фізіологічні, зовнішні особливості, індивідуальність харчування та інші особистісні характеристики не акцентуються, не критикуються, не висміюються і не нав'язуються!
5. Підтримуйте виключно прямий (батьки-вчителі) зв'язок зі школою, а не опосередковано через дитину.

РЕГЛАМЕНТИ ДЛЯ БАТЬКІВ

1. Основний пріоритет - дитина: її життя і здоров'я, розвиток та формування

- особистості на основі загальнолюдських цінностей. Батьки і педагоги виступають партнерами у процесі виховання та навчання, беручи на себе відповідні зобов'язання.
2. Батьки забезпечують вчасний прихід дитини до закладу у відповідності до режиму роботи ліцею та розкладу навчальних занять класу.
 3. Відвідування навчальних занять учнями - відповідальність батьків. Про запізнення, відсутність дитини у школі з об'єктивних причин попереджують класного керівника заздалегідь.
 4. При відсутності учня на заняттях підтверджують причину довідкою від лікаря (у разі хвороби), письмовим поясненням батьків(у разі вагомих причин).
 5. Під час освітнього процесу перебування батьків у закладі обмежується територією вестибюлю: батькам не рекомендовано бути присутніми в класі та викликати дитину з уроку без дозволу адміністрації.
 6. Пам'ятайте про заборону використання мобільних телефонів учнями під час уроків: не телефонуйте дитині в урочний час.
 7. Телефонне спілкування та листування з вчителями з приводу будь-яких питань стосовно дитини відбувається до 18:00 (окрім екстрених ситуацій).
 8. Батьки можуть бути залучені та усебічно допомагати в організації та проведення тематичних позашкільних заходів, свят, акцій, проєктів.